

Nr 288

Av herr **Lassinantti m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Lappfogdarna m. fl.: *Avlöningar.*

I årets statsverksproposition (s. 343—347 nionde huvudtiteln) omtalar jordbruksministern, att länsstyrelsen i Norrbotten yrkat en personalförstärkning av lappväsendet i länet.

Behovet av mer personal inom förvaltningsgrenen är enligt länsstyrelsen främst föranlett av den under de senare åren ständigt stegrade verksamheten för utbyggnad av de nordlappländska vattendragen. Länsstyrelsen har föreslagit, att det ökade personalbehovet skall fyllas genom att en av lappfogdarna erhåller partiell tjänstledighet från handläggningen av löpande göromål och annan person förordnas att mot vikariatslön utföra dessa. En sådan anordning skulle enligt länsstyrelsen ge möjlighet till en värdefull specialisering för de svårbemästrade vattenutbyggnadsfrågorna; den för dessa frågor avdelade lappfogden skulle ha hela länet till arbetsfält. I fråga om finansieringen av personalförstärkningen har länsstyrelsen föreslagit samma ordning som gäller om finansieringen av förstärkningen av de fiske-sakkunniga organen i vattenmål (jfr proposition 1957: 22 och kungörelsen 1957: 208).

Det är riktigt, att utbyggnaden av vattendragen har medfört en stark arbetsbelastning på lappväsendet. Utbyggnaden kräver tidsödande utredningar om företagens verkningar på renskötseln och på samernas förhållanden i övrigt. Medlemmarna av tredje lagutskottet, som i somras gjorde en studieresa inom Lilla Luleälvens vattenområde, vet säkert, hur svår-lösta lappfrågorna i vattenregleringssammanhang är. Allt utredningsarbete i dessa frågor, bevakandet av samernas och renskötselns intressen vid vattenmålens handläggning i domstolarna och åtgärderna för att anpassa renskötseln efter de genom vattenexploateringen ändrade naturbetingelserna faller i allt väsentligt på lappväsendets befattningshavare. Personalorganisationen inom förvaltningsgrenen är inte dimensionerad för denna verksamhet; den omfattande exploateringen av de nordlappländska vattnen var inte aktuell, när den nuvarande, sedan länge gällande personalstaten för lappväsendet fastställdes. Vi vet, att lappadministrationen därför har fått

allt svårare att bemästra arbetsbördan; eftersläpningen av göromålen visar en ständigt stigande tendens; en stor krets enskilda personer blir lidande av detta; de strängt tidsbundna vattenärendena hindrar lappfogdarna att med önskvärd skyndsamhet betjäna allmänheten i den serviceverksamhet, som åligger dem bl. a. i fråga om upplåtelse av jakt och fiske och andra nyttigheter på renbetesmarkerna; det klagas med fog också över att viktiga arbetsuppgifter med direkt anknytning till rennäringsringen måste skjutas åt sidan; detta medför allvarliga olägenheter för den lapska folkminoriteten.

Prognoserna för den kommande arbetsbelastningen inom lappväsendet visar, att någon lättnad inte är att vänta inom överskådlig tid. Belastningen kommer tvärtom att öka. Vattenkraftutbyggnadsverksamheten blir enligt kända planer alltmer omfattande. Vi behöver bara nämna Nordkalottprojektet. En kraftig ökning av de så att säga ordinära lappfogdegöromålen är också att vänta. Jordbruksministern har bebådats proposition till årets riksdag om ny renmärkeslag. Om denna lag blir antagen, måste nya renmärkesregister uppläggas. Det medför ett omfattande och ansvarsfullt arbete, som inte kan utföras av andra än lappfogdarna. Vi skulle tro, att varje lappfogde ganska lång tid blir fullt sysselsatt med arbete, som sammanhänger med den nya renmärkeslagstiftningen och alltså då kräver en ersättare. Det finns också anledning vänta, att den snart avslutade renutredningen utmynnar i förslag som ger lappväsendet ökade arbetsuppgifter.

Med kännedom om dessa förhållanden kan vi inte dela jordbruksministerns i statsverkspropositionen uttalade mening, att den även enligt hans åsikt ändamålsenliga koncentrationen till en befattningshavare av lappväsendets arbetsuppgifter i samband med vattenkraftens utbyggnad i Norrbotten kan ske inom ramen för den nuvarande personaluppsättningen. — Detta är ett orimligt krav.

Det synes oss självklart, att personalen måste förstärkas minst i enlighet med länsstyrelsens förslag. I det långa loppet kommer kostnaden inte att utgöra någon belastning på statskassan. Pengarna kommer tillbaka genom att personalförstärkningen bidrager till att våra vatten genom snabbare domstolsavgöranden fortare kan släppa ifrån sig sin bundna energi. Vattenfallsstyrelsen är medveten om detta; den har tillstyrkt framställningen om personalförstärkning av lappväsendet i Norrbotten och biträtt förslaget om sättet för finansieringen av förstärkningen.

Med hänsyn till detta för landets näringsliv ytterst viktiga förhållande hemställas,

att riksdagen måtte besluta
dels att i avlöningsstaten för lappväsendet i Norrbottens län upptagas medel för vikarie å en lappfogdetjänst i A 23 (29 484) och medel för arvode åt tillfällig personal motsvarande löneklass A 5 (10 476),

dels att kostnaderna för personalförstärkningen skall bestridas i samma ordning, som gäller beträffande förstärkningen av de fiskesakkunniga organen i vattenmål (kungl. kungörelsen 1957: 208).

Stockholm den 26 januari 1960

Ragnar Lassinantti

Ivar Jansson
i Kalix

Annie Jäderberg

Olof W. Wiklund

J. V. Berglund

Harald Larsson